UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Prohibita sequestratione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

LEX XI.

INcendium. [a] Caſus fortuitus nõ liberat[b] debitorem quãtitatis vel ge-
neris,hoc dicit. ¶Oppo.de l.quod te.ff.eod.Sol. Ibi
loquitur in debitore ſpeciei, ſecus in debitore quanti-
tatis. Item quod hic dicit[c] de debitore quantitatis fallit quando
quãtitas debetur reſpectu certe ſpeciei, vt ff.de noxali.in l.electio.
ſ.ſi is.de pe.l.queſitum.in princ.⁊ j.de iure emphy.l.j.⁊c.

ADDITIONES.

a P.PAV.P. ¶Incendium. Limita iſtam regulam niſi caſus for-
tuitus contingeret propter perſonam creditoris,⁊ eius reſpectu.
Uide Com.conſi.clxxxv.incip.ſer Laurentius.⁊ alia que ad Bar.
in l.creditor.ff.de ſolutionibus.
b ALEX. ¶Non liberat. Uide per Angel.⁊ Moder.in l.ſi ex le-
gati.de verb.oblig.
c POMA. ¶Quod hic dicit. Limita iſtum text.nota,quem extol-
lit Paul.de Caſtr.in l.Titius.de preſcrip.verb. Rationem attigi
ibi ad Bart.⁊ ſequitur in l.ſi ex legati cauſa.ff.de verb.oblig.ad fi-
nem.⁊ Iaſ.in l.Titius,in ij.notabili.ff.de preſcrip.verb.

LEX XII.

SI in rem. Qui pro alio ſoluit, poteſt ab eo repe-
tere,hoc dicit,⁊c.

LEX XIII.

EUm qui. Inſpicitur cuius contẽplatione quis
mutuet, non cuius contemplatione
quis accipiat, hoc dicit. Materia huius legis eſt plene
in l.ſi pupilli.alias.l.item ſi putauerit.ſ.j.de neg.geſt.

LEX XIIII.

UTtue. Subſcriptio vt teſtis non obligat eum, qui
neque accipit, neque ſtipulanti promiſit,
hoc dicit.

LEX XV.

NOn aduerſus. Creditor non poteſt cogi a
debitore, vt eo dimiſſo a-
gat contra debitorem debitoris,hoc dicit.

LEX XVI.

QUiſquis. Iudices in prouincia in qua iudicãt
fenus exercere non poſſunt,⁊ qui pe-
cuniam pro honore dat,exilij pena punitur,hoc dicit.

LEX XVII.

SUper chirographarijs. Si cõ-
tract⁹
excedit ſummam quinquaginta librarum auri, tres teſtes
debent adhiberi in inſtrumento obligationis, hoc dicit. ¶Opp.
ſ.de teſt.l.teſtium.Dic vt ibi. Iſta lex recipit limitationem authen.
ſed nouo iure, quam vide,⁊c.

AUTHENT.

1 ☞Quot teſtes requirantur in inſtrumentis.
2 Notarius,connumeratur in numero trium teſtium.
3 Comparatio inſtrumenti,ad quod inſtrumentum fiat.
4 Contractus in ſcriptis celebratur quando hoc agitur.

SEd nouo iure. [a] Circa legem noſtrã
ſunt querenda tria,
1 que tanguntur hic per gloſ.† Primo queritur,quot
teſtes requirantur in inſtrumentis.Gloſ.tua diſtin-
guit vtrum contractus fiat ſuper minori ſumma li-
bre auri, vel maiori. Primo caſu ſufficiunt duo te-
ſtes ad plenam probationem, non diſtincto vtrum in ſcriptis , vel
ſine ſcriptis, in ciuitate,vel extra, ab imperito literarum, vel non,
vt in authen.de fide inſtrumen.ſ.fin. Secundo caſu,aut contrahit
imperitus literarum in ſcriptis,⁊ in ciuitate, ⁊ requiruntur quin-
que teſtes qui omnes debent ſubſcribere cum ipſo contrahente,
vel alius pro contrahente ſubſcribere,vt in hac authen. Dices tu
quomodo poteſt contrahens ſe ſubſcribere, cum ponas eum im-
peritum literarum. Reſpon.imperitum literarum intellige ſecun-
dum Odof.illum, qui nullas ſcit literas, vel ſcit modicum, vt iſti
mercatores,qui neſciunt ſcribere,niſi in vulgari. Si vero contra-
ctus celebratur ſine ſcriptis,tunc requiruntur tres teſtes.Idem ſi
contractus celebratur a perito literarum. Ita dicit gloſſ.vt in au-
then.de fide inſtrumen.ſ.ij.⁊ ſ.ſed ⁊ ſi inſtrumenta. quod eſt mul-
tum notandum,vt ſemper aduertatis, ſi inſtrumentũ excedit ſum-
mam centum florenorum, requiruntur in eo tres teſtes,ſecundum
gl. Hoc etiam tenebat Odof. Alij dicunt quod iſto caſu ſufficiunt
duo teſtes,⁊ hoc tenebat Iaco.de Bel.⁊ hoc ſi inſtrumentum eſt
publicum. Nec obſtat.d.ſ.ij.⁊ ſ.ſed ⁊ ſi inſtrumẽta.quia ibi loqui-
tur,quando erat priuata ſcriptura, ⁊ quis volebat ad eam facere
comparationem,⁊ do.Cyn.hic hoc non firmat,licet tangat Spec.
in titu.de teſte.ſ.reſtat de numero.videtur tenere quod duo teſtes
2 † ſufficiant,do.Ioan.And.in c.pluralis locutio.de regul.iur.lib.vj.
videtur ponere idem. Dicit enim quod regulariter duo teſtes ſuf-
ficiunt,excipit, quando contractus fit in ſcriptis ab imperito lite-
rarum in ciuitate ⁊c.Sed quando fit ſine ſcriptis,nullam exceptio
nem facit. Tu dicas , vt ſaluemus inſtrumentata , que quotidie
a fiunt, quod † in numero dictorum trium teſtium connumeretur
tabellio,ſecundum quod gloſſ.dicit in precedenti membro,vbi re-
quiruntur quinque teſtes. ,Si vero contractus fiat in rure, rema-
b net in eo incorrecta[b], l.C. ¶† Quero de comparatione inſtru-
3 mentorum, ad quod inſtrumentum fiat comparatio,de quo dice-
4 mus in l.comparationes,⁊ aut.ibi poſita.ſ.de fid.inſtru. ¶† Que-
ro,quando cõtractus dicatur celebrari in ſcriptis. Reſpon.quan-
do hoc agitur vt in ſcriptis celebratur,vt dicit gloſſ.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶Sed nouo iure. Iſta auth.de conſuetudine non ſer-
uatur in publico inſtrumento, in quo ſufficiunt duo teſtes,ſed ſo-
lum ſeruabitur in chirographo.⁊ priuata ſcriptura,ſecũdum Iac.
de Bel,in l.fin.facit quod idem not.in l.neque,ad Uelleia.
b ALEX. ¶Incorrecta. Uide gloſſ.magiſtram in corpore de fide
inſtru.ſ.fin.

De ſuffragio. Rubr. III.

¶Continua vt in gloſſa.

LEX VNICA.

a **SI quis deſideria.** Salariũ ad-
uocato[a] pro-
miſſum condictione ex hac l.petitur,⁊ ſi res mobi-
les pro ſalario tradant,traditio ſola ſufficiet. Sed
ſi immobiles, debet cõtractus in ſcriptis celebra-
ri,⁊ vera traditio ſequi. Et ſi aduocatus inuaſerit,
reſtituet,⁊ actione priuabitur, hoc dicit. Diuiditur in quatuor
partes. Primo. quando ſalarium promittitur.Secundo quando
traditur pro ſalario res mobilis. Tertio quando res immobilis.
Quarto,quando aduocatus inuadit indebite. Secunda ibi,ſed ſi
quid eo nomine. Tertia ibi, quod ſi predia. Quarta ibi, quod ſi
quis, propter hanc vltimam partem, que ponit aduocatum vio-
lentum, Roſ.ponit iſtam conſtitutionem inter conſtitutiones,que
puniunt violentos,⁊ ibi eam totam commentatur. ¶Opp.quod
imo petendum ſit certi condictione ex ſtipulatu, vt inſtit.de verb.
oblig. in princ.Solu.Diſtingue vt hic in j.gloſſ. Circa hanc legem
gl.querit multas queſtiones, ⁊ omnes melius determinat pro ad-
uocato,⁊c. licet in quibuſdã reprobetur per doct.in quo non curo
multum inſiſtere,ideo dic,vt in gl.⁊ per Cy.⁊ Roſ.in ſuis libel.⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶In l.j. Sed quando debet ſolui ſalarium aduocato,
vide in l.archiatri,⁊ ibi Bart.C.de profeſ.⁊ medi.lib.x.quia donec
lis pendet,non debet ſolui.per Bartol.late in l.j.ſ.diuus.de var.⁊
extraord.cog.

De prohibita ſequeſtratione pecuniæ. Rub. IIII.

LEX VNICA.

a **QUoties.** [a] Sequeſtratio regulariter eſt
prohibita,hoc dicit. ¶Oppo.
de l.ſi fideiuſſor.ſ.ſi.ff.qui ſatiſ.cog. Iſta eſt regu-
* la *, quod ſequeſtratio [b] eſt prohibita,fallit in ca-
b ſibus qui hic no.in gl.quam vide,⁊ ſigna. ¶Que-
ro, video quod eſt prohibita ſequeſtratio.ſed po-
ne quod ego volo quod non ſequeſtretur, ex quo non poteſt fieri,
ſed volo quod ſcribantur que res ſint in domo, ⁊ qui fructus per-
cipiantur in domo,vt poſſint res facilius probari.certe iſta deſcri-
c ptio permittitur[c], licet non ſequeſtratio[b]. Text.eſt no.in l.j.ſ.pe.
ff.de ven.in poſ.mit.licet in contrarium faciat.l.defenſionis facul-
tas.j.de iur.fiſ.dic,vt dixi.in d.ſ.pe. ¶Querit gl.vtrũ quando res
ſequeſtrãtur,perdatur poſſeſſio.Gl.dicit,quod ſic,vt in l.intereſſe,
ff.de acqui.poſſ.Examina hoc vt ibi plene dixi.⁊ per Cy.hic,⁊c.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶Quoties.Et adde quod ſicut rerum mobilium fit ſe-
queſtratio quandoq;, vt hic, ita etiam iſtis caſib.poterit interdici
alienatio immobilium.in l.de pollicitationi.ff.de pollici,⁊ adde ſe-
cundum Bart.in l.fin.de edi.diui Adr.tol.quod tenet ſequeſtratio
poſſeſſionis,cum duo veniant ad arma, ⁊ mãdatur vtriq; ne acce-
dant ad poſſeſſionẽ ſine licentia iudicis.Et de materia vide Anto.
de But.in c.ij.de eo qui mit.in poſſ.cauſa rei ſer.⁊ adde quod dixi
ſ.ad Bar.in l.ſed ⁊ ſi vſuſfru.ſ.ſi inter duos.de vſufru.⁊ gl.in c.di-
lectus.de ſequeſtra.poſſ.⁊ ſpe,in titu.de expen.ſ.poſtremo.per to-
tum.⁊ dicit Bar.per gl.in l.j.j.de fer.quod ſemper valet ſequeſtrã-
tio cõmiſſa propter ſuſpicionẽ,niſi ſatiſdaretur,quod tenet Bald.
in l.ſi.ſ.vbi in rem actio.etiam in loco vbi quis ſortitur forum.

AND. BARB. ¶ Adde Roma.conſi. cccxx. in materia ſeque-
ſtrationis.
* CLAV. DE SEISS. ¶ Regula. De ſequeſtratione nominis
debitorum, vide Alex. in l. heres cum debuerit. ff. ad Trebellia.
b P. PAV. P. ¶ Sequeſtratio. Regulariter non debet fieri ſeque-
ſtratio fructuum, niſi rixa, vel alia iuſta cauſa ſubſit. Uide Comen.
conſi. clxvij. ad finem. ⁊ circa iſtam materiam ſequeſtri, an requira-
tur quod conſtet de debito per inſtrumentum, vt poſſit fieri, ⁊ an
requiratur citatio partis, ⁊ multa alia vide per Iaſ. in l. ſi fideiuſ-
ſor. §. fin. per totum. ff. qui ſatiſ. cogantur.
c P. PAV. P. ¶ Permittitur. Deſcriptio ſemper eſt permiſſa, licet
non deberet fieri inuentarium, vide Bald. ⁊ Salic. hic. Bart. in l. j.
§. pen. ff. de ven. in poſ. mit. Bart. in l. fin. in princ. ff. de requ. reis. in l.
Imperatores. §. fin. vbi Moder. ⁊ ceteri. ff. de appel. in l. facultas.
C. de iur. fiſ. lib. x. in l. poſt contractum. ad fin. ff. de dona. Anton. de
But. in c. ij. de ſequeſt. poſ. ⁊ fruc. bonus text. in l. cum domini hor-
reorum. in verſi. que ibi ſunt deſcribere. ff. loca. quem allegat Ang.
in d. l. Imperatores. etiam ſi non eſſet aliqua ſuſpicio fraudis. Ita
Bartol. in l. ſi fideiuſſor. §. fin. ff. qui ſatiſ. cog. circa fin. allegans ad
hoc Andream de Baru. in d. l. facultas. C. de iure fiſci. In contra-
rium vide omnino Angel. in l. fin. C. de anno. ⁊ tribu. Et quod de-
ſcriptio ſit ſemper permiſſa, etiam vbi quis non tenetur facere in-
uentarium, vide not. Com. conſi. lxxxviij. De quo habes ad Bart.
in l. cum proponas. §. non autem. C. de bon. que lib. ⁊ ideo Bald. in
quodam ſuo conſilio incip. in Chriſti nomine amen. petitus tutor
a matre voluit, quod licet teſtator remiſerit inuentarij confectio-
nem, tutor tamen pati debet deſcriptionem bonorum fieri, ne bo-
na baratentur. Et ideo Paul. de Caſt. conſil. cxcj. incip. antequam
veniam ad dicta dubia. in princip. voluit quod ſi teſtator remittat
vxori confectionem inuentarij, vxore vſufructuaria relicta, quod
non obſtante tali remiſſione poterit cogi ad conficiendum inuen-
tarium vel ad patiendum fieri deſcriptionē bonorum, ne tranſeant
in ſiniſtrum. Idem Alexand. conſi. lviij. iij. vol. vide Curt. in iſta. l. j.
qui allegat illud conſil. Pau. de Caſt. conſil. cxcj. ad illud quod di-
ctum eſt ſ. quod etiam ceſſante omni ſuſpicione poteſt fieri deſcri-
ptio bonorum. In contrarium vide Angel. per illum text. in l. fin.
C. de anno. ⁊ tribu. lib. x. Quod ſi fiat ſine cauſa, ⁊ dicitur pars gra-
uari dicendo ibi eſſe textum de hoc. ⁊ pondera Pau. de Caſt. in l. ſi
domini horreorum. ff. locati. ⁊ vide Bald. in l. facultas. C. de iure fi-
ſci. quod petens eam debet docere de ſuo intereſſe, ⁊ vide Iaſ. in d.
l. ſi fideiuſſor. §. ſi ſatiſdatum. ad finem. ff. qui ſatiſ. cog. Item quod
deſcriptio non ſit fienda, niſi cum aliqua cauſe cognitione, ⁊ pro-
pter aliquam ſuſpicionem, vide Angel. in apoſtil. ad Bartol. in l. j.
C. de apoc. pub. lib. x. Quod autē fieri poteſt deſcriptio, vide Inno.
in d. l. Imperatores. §. fin. de appel.
b ALEX. ¶ Sequeſtratio. Adde Barto. in l. Imperatores. §. fin.
de appel. quod ibi per mod. ⁊ de materia per Ioan. Andr. in regu-
la, locupletari. in mercu. lib. vj. ⁊ Bald. hic.

De condictione indebiti. Rubr. V.

LEX I.

1 ☞ Sententia quando faciat ceſſare repetitionem.

a PEcunie. [a] Indebitum ex cauſa iudicati ſolu-
tum non repetitur, ⁊ in actionibus
ſtricti iuris non veniunt vſure, etiam poſt litis conte-
ſtationem, hoc dicit, iſta bona lex. ¶ Oppo. quod ⁊ ex
alia cauſa ſolutum non repetitur, vt j. eo. l. ea que. Sol. Gl. fatetur
1 † quod ſententia facit ceſſare repetitionem, vt hic. Sunt ⁊ alij ca-
ſus, qui no. hic ⁊ in l. eleganter. circa fi. ff. eod. ¶ Sed op. dicitur hic
b quod ſententia facit ceſſare repetitionem [b]. Contra ff. de iudic. l. ſi
pretor. §. Marcellus. ⁊ l. in cōmodato. in fi. ⁊ l. rem mihi. ff. commo.
de condi. ſine cauſa. l. ſi fullo. Dicit gl. quod illud, quod hic dicitur,
quod ſentētia inhibet repetitionē, fallit in caſib. directarū legum.
Alibi videtur dicere gl. quod verum eſt, quod nō poteſt repeti per
condictionem indebiti, vt hic, ſed per cōdictionem ſine cauſa. Ita
no. in l. ſi fideiuſſor. §. in omnibus. ff. man. Ita etiam no. in l. ſi ſine. §.
quod ſi procurator. ff. rem rat. ha. Doc. noſtri reprobant illas gloſ.
merito. Nam ſolutum indebitum per ſententiam, nullo modo po-
* teſt repeti *, niſi eſſet cauſa propter quam daretur reſtitutio in in-
tegrum. Et quod dico, non poteſt repeti, intellige per actionē, per
* quam * veniatur cōtra ſententiā. Sed ſi eſſet aliqua actio que con-
tra ſententiā non repugnat, ſed aſſerit eam eſſe veram, tunc datur
repetitio. Hic eſt caſus in d. l. in commodato. in fi. ⁊ l. ſi fullo. cum ſi.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Pecunie. Iſtam regulam quod ſolutū ex cauſa iu-
dicati, non poſſit tanquam indebite ſolutum repeti, limita nō pro-
cedere quando eſſet lata pro eo quod aduerſarius prohiberetur
donare. Caſus eſt ſingularis in l. ſi ſponſus. §. ſi vxor. ff. de dona. in-
ter vir. ⁊ vxo. exclamat Ro. ſingu. cccviij. incip. tu ſcis quod dona.
Adde tamen quod licet late indebitum ſolutum non repetatur
condictione indebiti, repetatur per condictionem ſine cauſa, vide
Alexan. not. conſi. ccccxxxvj. Uide late Feli. in c. ſuborta. de re iu.
Iaſ. l. Iulia. verum debitorem. ff. de condi. indebi.
b ALEX. ¶ Ceſſare repetitionem. Adde tamen quod ſolutio in-
debiti vigore precepti facta, ſine cauſe cognitione repetitur, vt le-
gitur ⁊ no. ij. q. j. in ſumma, vide Bart. in l. ij. §. graui. de admi. rerum
ad ciui. perti. ⁊ hanc legem limita egregie per Bart. in l. j. §. deniq.
in fi. ff. quod vi aut clam.

LEX II.

SI citra. Delegatus indebite repetit a delegante,
non ab eo, cui eſt delegatus, hoc dicit.

LEX III.

CUm ſoluta. Solutum, ⁊ etiam promiſſum po-
teſt condici, hoc dicit.

LEX IIII.

EA que. In his que creſcunt per inficiationem
ſolutum, vel promiſſum indebite, non
condicitur, hoc dicit. ¶ Quero que eſt ratio huius le-
gis? Reſpon. quia in iſtis que creſcunt per inficiationem
a ſoluens, licet indebite, videtur tranſigere [a]. Ita tangit gl. in l. error.
ſ. de iur. ⁊ fac. igno. ¶ Opp. de l. inde Neratius. §. fin. ff. ad l. Aquil.
ſed ibi a nemine erat debitum, hic vero erat debitum ab aliquo.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Tranſigere. De hac ratione adde Bart. poſt
eleganter. §. fi. ff. eo. aliter ponitur per Bald. in l. j. in fi. ſ. eo.

LEX V.

SI a patre. Qui non eſt heres, ⁊ ſoluit cum ſe pu-
tat heredem repetit, hoc dicit.

LEX VI.

SI per ignorantiam. In indebito ſo-
luto alteri per
alterum queritur actio, ſicut in mutuo.

LEX VII.

FIdeicommiſſum. Idem dicit, quod l.
cum quis. ſ. de iur. ⁊
fact. igno. ⁊c.

LEX VIII.

CReditoris. Indebitum ſolutum tanquā pro-
curatori in rem ſuam. ab eo repe-
titur. Uidiſtis de hac materia in l. falſus. j. de fur. ⁊c.

LEX IX.

a INdebitum. [a] Soluens ſcienter indebitum, nō
repetit ⁊ ſolutio in dubio preſu-
mitur licita, hoc dicit.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Indebitum. Et primam partem huius legis limita
dixi in l. cuius per errorem. ff. de reg. iur.

LEX X.

SI quis ſeruum. Cuius eſt electio
ſoluēdo. eiuſdem
electio in repetendo. h. d. ¶ Opp. de l. ſi non ſortem. §. ſi
decem. circa fi. ff. eo. Sol. Dicunt quidam quod ibi erat
electio creditoris ab initio. Sed iſtud licet ſit verum in ſe, eſt tamen
1 diuinare. Ueritas eſt, quod ibi † Ulpiani opi. ponitur, que hic per
hanc l. corrigitur. ¶ Op. de l. plane. ff. eo. Sol. Ibi loquitur quando
erant duo rei debendi, tunc ipſi non habēt electionem in repeten-
do, ne forte in eligendo ſint diſcordes. ¶ Opp. tertio de l. is cui. ff.
de lega. ij. Sol. Ibi ſoluit vnam rem de debitis alternatiue, hic ſol-
uit vtranque. ¶ Item opp. de l. ſi non ſortem. §. ſi decem. in puro
caſu. ff. eo. Sol. Ibi non ſoluit perfecte vtrunque, ſed cum debere
Stichum aut x. ſoluit Stichum, ⁊ v. vnde illa v. debent repeti pre-
ciſe, quoniam illa v. apparent indebite ſoluta. ¶ Ex predictis po-
tes diſtinguere per teipſum.

LEX XI.

1 ☞ Dubitans, ⁊ ignorans aliquando equiparantur.

1 PRo dubietate. Hec eſt notabilis l. Du-
a bitans † ⁊ ignorans quan-
tum ad repetitionem indebiti equiparantur [a]. Predi-
cta vera ſunt, quantum ad repetitionem indebiti, non
xi, quantum ad alios contractus quandoque inter dubitantem ⁊
ignorantem reperitur differentia, vt not. ff. de iur. ⁊ fac. igno. in glo.
ſuper rub. ⁊ ff. de teſta. l. de ſtatu. Et habuiſtis hoc anno. j. de fur. l.
manifeſtiſſimi. §. ſi autem neſcius, ⁊ dubitans.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Equiparantur. An dubius, ⁊ ignorans equiparen-
tur, vide in l. manifeſtiſſimi. §. j. de fur. ⁊ not. Bart. in l. ij. ff. ſi quis in
ius voc. non ierit.